

Årsberetning for Nyborg Museumsforening 2008

Af Jesper Olsen, formand

Endnu et år er gået i foreningen. Og vi kan endnu et år se tilbage på en forening i fremgang på alle måder. Vi er flere medlemmer nu end på noget tidligere tidspunkt. Vi har flere aktive medlemmer i interessegrupper og lav end tidligere. Vi har et generelt højt aktivitetsniveau, et velfungerende blad, der kommunikerer godt fra medlem til medlem samt fra bestyrelse og museet til medlemmerne. Vi har grund til at standse op et øjeblik og være tilfredse. På denne baggrund er vi rede til at tage fat i 2009 og på alle de nye udfordringer, der venter med nyt museum, ny struktur og en udbygning af vores nye rolle i museets bestyrelse.



Figur 1. Her går det op ad bakke for museumsforeningens medlemmer. Det gør det ellers ikke! Den nye museumsorganisation er kørt på plads i 2008. Tre bestyrelsesmedlemmer fra Nyborg Museumsforening har siddet med i sammenlægningsudvalget. Ej heller har medlemstallet nogen sinde været højere – over 300. Billedet er fra vores vintergåtur, bakken er Stjerneskansens. Foto: Peter Engel.

Året i år har stået i forandringernes tegn. Vores gamle museum, Nyborg Museum, har været under afvikling som selvstændig institution. Det er foreningens hjertebarn. Vi har i tidernes morgen ejet og drevet dette sted udelukkende med frivillige. Men de tider er for længst slut. Den store gamle sorte læderindbundne protokol over foreningens ejendele på museet er blevet et stykke museumshistorie selv. Vi kæmpede i mange år imod en kommunalisering i en indædt kamp for vores eksistens som selvejende institution. Senere har vi prøvet på at leve op til museumslovgivningen, forventningerne blandt borgerne i byen til deres museum og ikke mindst forventningerne i det politiske system. Ingen udgang kunne være lykkeligere end den, de seneste års mange kriser har fået: fusionen mellem de to gamle museer – Kertemindeegnens Museer og Nyborg Museum.

Hele dette år er gået med at køre fusionen på plads. Fra vores bestyrelse har Peter Dansholm, Else Klint og jeg udgjort den ene halvdel af den midlertidige bestyrelse for sammenlægningen. Den anden halvdel udgjordes af bestyrelsesmedlemmer fra museumsforeningen i Kerteminde. Museets juridiske bestyrelse har haft til opgave at konfirmere vores indstillinger. Det har været en meget spændende proces præget af politisk vilje og entusiasme og embedsmænds kompetencer og ihærdige indsats. Man måtte nogle gange knibe sig i armene for at overbevise sig selv om, at det hele ikke var en illusion – et produkt af alt for mange års overarbejde! Men nej. Vi stod midt i en ny virkelighed. Hjulene drejede vel-smurte, og stemningen var god, fuld af forventninger og ideer og ønsker for fremtiden.

Desværre måtte vi tage afsked med museumsleder Kirstin Eliassen og inspektør Marianne Goral Krogh. De har begge søgt nye udfordringer. Det er selvfølgelig et tab at skulle sige farvel til Kirstin og Marianne med alle de særlige kompetencer, de hver især besidder. Nu kommer de andre institutioner til gode. Jeg vil gerne sige dem begge tak for det gode samarbejde, vi har nydt, og ønske dem held og lykke fremover. Når vi siger farvel til noget, er der heldigvis også mulighed for at sige goddag til noget nyt. Vi har den store glæde at kunne byde Janus velkommen som den nye inspektør på Nyborg Slot, og Erland Porsmose som den nye museumsdirektør for det nye museum *Østfyns Museer*. Vi glæder os meget til at skulle samarbejde med jer om det nye museum. Vi bør i vores forening være glade for og stolte af at have været med til

at sætte noget så sjældent som et nyt statsanerkendt museum på skinner i året 2008. Til lykke med os!

2008 startede med generalforsamlingen. Vi prøvede som noget nyt at tilbyde spisning inden selve mødet. Det blev en succes, mange dukkede op, og snakken gik livligt. Selve generalforsamlingen endte med genvalg på alle poster.

Jeg vil gerne sige tak til mine bestyrelseskammerater for de mange gode møder – præget af helt den samme begejstrede ånd som altid. Møderne med jer er noget, jeg ser frem til hver gang – både de store møder med os alle og de mindre møder i interessegrupper nogle af os har holdt sammen. Det er dejligt at kunne forene vores efterhånden meget lange venskaber med hinanden omkring en fælles interesse med den målrettede indsats og disciplin, der bliver lagt for dagen på møderne. Vores forening er godt tjent med hver enkelt af jer!

Igen i år har interessegrupperne arbejdet med deres projekter.



Figur 2. Et populært tiltag er vores årlige cykeltur. Her er vi fremme ved det gamle voldsted Ulfsborg, hvor vores formand har gjort nogle prægtige detektorfund, som han fortalte om. Foto: Peter Engel.

Redaktionen af MADS har udvidet det tekniske udstyr med et nyt billedbehandlingsprogram, Photoshop. Det har et væld af muligheder for bearbejdning af billeder, så selv gamle plettede billeder kan restaureres og blive seværdige igen. Vi glæder os meget til at vise resultaterne i de kommende blade. Samtidig har vi fået Adobe Acrobat Writer, der kan låse bladets sider, så de ikke transformeres om, når de bliver sendt digitalt til trykkeriet. Bladet har fundet sit format og sin form, selvom vi hyppigt diskuterer, om det er det rigtige. Et lille hjertesuk fra redaktionen er vel, at vi gerne modtager flere indlæg fra medlemmerne, så vi ikke også skal producere de fleste indlæg selv oven i redaktionsarbejdet. Tak til John Maalø Larsen og Elin Jensen for deres utrættelige arbejde og til vores næsten faste stab af forfattere, Hanne Grove og Aase Windeballe.

Nyborg – før & nu er også en succeshistorie. Bogen forsætter sin vej mod at blive en markant, lokalhistorisk udgivelse med mange, rigt illustrerede og velskrevne artikler – nu også med farver! Det er et meget flot eksempel på, hvordan vi i fællesskab kan løfte opgaver, der for hver af os vil være uoverkommelige. Fra museumsforeningen kan vi takke Peter Engel og John Maalø Larsen for deres indsats – især John, der har redigeret hele bogen de to sidste år. Et kæmpe arbejde, som han med sin sædvanlige systematik og omhyggelighed får løst til tiden. Tak til museet, Lokalhistorisk Arkiv og Nyborg Bibliotek for det gode samarbejde.

Også i år gennemførte vi *Jul på Mads Lerches Gård* i samarbejde med museet. Samarbejdet mellem handelsstandsforeningen og vores julearrangement var igen i år meget tilfredsstillende. Vi havde glæde af handelsstandsforeningens nye og meget flotte teltboder på pladsen foran museet, der virkelig lokkede folk til. Der var en rigtig god stemning på det lille torv, og vejen faldt naturligt fra torvet og ind på museet. Museet genlød af muntre stemmer, folk, der arbejdede, sang, hammerslag fra smedjen og aktiviteter fra alle kroge af det gamle hus. Tak til Nyborg Handelsstandsforening for et virkelig godt samarbejde igen i år! Tak til alle dem, der endnu engang gjorde det muligt for byens borgere at få lidt ekstra hyggelig julestemning med hjem fra byturen.

Julen er traditionernes tid. Så traditionen tro var der fællessang i riddersalen. Ligesom de foregående år var der fuldt hus, og stemningen var god.



Figur 3. TV2FYN deltog i vores vintergåtur. Her interviewes Agnete Engel af Pernille Kjær Nielsen. Resultatet blev et fint indslag i den regionale Tv-avis. Foto: Peter Engel.

Som sædvanlig har året været præget af mange arrangementer for museumsforeningens medlemmer. Der har været mange ture og foredrag. Ikke alle arrangementer har været lige velbesøgte, og det har afstedkommet en del debat i bestyrelsen. Vi har drøftet, om vores arrangementer har været gode nok. Mangler vi folk udefra til at holde foredrag? Er vores emner spændende nok? Vi er ikke færdige med den debat endnu, men vi forventer et godt samarbejde med slottets nye inspektør om fremtidige arrangementer som foredragsrækker ved forskellige kulturpersoner omkring arbejdet på slottet mv.

Blandt mange arrangementer vil jeg nævne vores *Vintergåtur a la Gammel Dansk*, der i år kom i fjernsynet, idet en journalist fra TV2-FYN deltog i turen. Den kan stadig ses på stationens hjemmeside.

Nils Aage Jensen guidede os som sædvanlig veloplagt og fuld af gode historier gennem »Rødby«, Christianslund, Nyborg Strand, Stjerneskanen og til Svanedammen, hvor Jesper Olsen fortalte om bopladserne fra ertebølletiden. Vanen tro var der indlagt hyppige stop, hvor kulden blev holdt fra kroppen med Gammel Dansk både med og uden citrus (vi følger skam med tiden!)

26. april tog pastor Hedegaard Kristiansen foreningens medlemmer med rundt blandt grave, mindesmærker og afdøde nyborgensere både på den gamle og nye kirkegård. Turen blev krydret med pudsige anekdoter om gamle bekendte samt oplysninger om den skiftende mode inden for gravmonumenter.

Igen i år forsøgte vi os med en forårscykelstur rundt i det østfynske landskab en lørdag i juni. Turen gik fra Nyborg til Kogsbølle, hvor Ole Sørensen fra Frørup stødte til og guidede os ad små stier og nedlagte jernbaner til Frørup, mens han fortalte om egnens mange seværdigheder.

I Frørup fortalte han om selve landsbyen og kirken, inden vi cyklede videre til Regisse Kilde, hvor de medbragte madpakker blev indtaget i øsende regnvejr.

Således forfriskede og med nye kræfter kørte vi videre mod Ørbæk, stadig ad små veje. Jesper Olsen, som har været med til at finde spændende ting på voldstedet Ulfsborg ved Ørbæklunde, fortalte om udgravningerne og fundene, inden vi satte kursen mod Nyborg forbi Æble Mølle, gennem Æbleskoven, forbi Lillemølle til Sulkendrup og Vindinge og det sidste stykke hjem ad naturstien.

En tur på godt 30 km, som blev gennemført i fin stil.

Torsdag den 30. oktober holdt Lene Rawashdeh lysbilledforedrag om sit spændende liv som ung nygift nyborgpige i Jordan. Foredraget handlede om ankomsten til et krigsområde, hvor Lene og hendes mand, Fayez, og deres nyfødte baby befandt sig midt mellem de stridende parter, skiftet fra dansk til arabisk kultur og om mange andre spændende aspekter i en tilværelse langt fra Danmark.



Figur 4. Derfor hedder det Vintergåtur a la Gammel Dansk! Nils Aage har noget spændende at fortælle om Hesselhuset. Foto: Peter Engel.

Vi har i år støttet museet med 27.000 kr. til georadarundersøgelser af slotsholmen. Modydelsen er et eksklusivt foredrag for foreningens medlemmer af Jørgen Skaarup, der skal forestå udgravningerne på slotsholmen til sommer! Det skal nok blive meget spændende at følge med i!

En af foreningens gamle formænd, Børge Sarbo, afgik ved døden i 2008. Børge Sarbo blev formand efter Alf Faxø. Børge Sarbo overtog formandskabet i brydningstiden, hvor museet gennemgik udviklingen fra at være foreningsejet og drevet til at blive et statsanerkendt museum med en bestyrelse sammensat af repræsentanter fra Lokalhistorisk Arkiv, Nyborg Kommune, Nyborg Handelsstandsforening og Turistforeningen. I samme proces skulle Nyborg Slot indgå i museet. Nyborg Slot havde indtil da været ejet og drevet af Nationalmuseet.

Børge Sarbo var tro over for foreningens traditioner og kunne ikke stå inde for den igangsatte proces. Han arbejdede ihærdigt og loyalt med foreningens beslutninger, men valgte på generalforsamlingen at meddele, at han personligt ikke kunne stå inde for den vej, foreningens museum gik. På den baggrund valgte han at sige stop i bestyrelsen og ønskede museet og foreningen lykke på rejsen. Børge Sarbo var et levende, vidende og behageligt menneske, tro over for sine ideer og sin forening. Børge Sarbo kunne se de store linjer og evnede at trække sig og følge sin inderste overbevisning uden at komme i konflikt med foreningens interesser. På mange måder er det takket være netop denne evne, at museet udviklede sig til det, det er i dag. Tak for de mange års arbejde i foreningen, beslutsomheden og ihærdigheden. Ære være hans minde!

Også Niels Justesen er blandt årets døde. Niels Justesen var medlem af bestyrelsen og redaktionen af MADS, hvor han leverede et kæmpe stykke arbejde. Niels indgik i redaktionen og i produktionen af bladet, da vi trykte det selv. Han var idémand bag tanken om delvist at finansiere bladet ved reklamer og den ihærdige opsøgende på såvel artikler som sponsorer. I foreningens bestyrelse og på bladets redaktion husker vi især Niels som altid værende god for en historie. Hans viden og forråd af anekdoter fra det lokale liv gennem tiderne var enorm og altid værd at lytte til. På grund af sygdom valgte Niels at trække sig de seneste år. Vi fulgte



Figur 5. Vores uforlignelige cykeltursguide Ole Sørensen (i korte bukser) skal fortælle om Regisse Kilde. Kort efter øsregnede det, mens vi indtog de medbragte madpakker. Foto: Peter Engel.

med og troede ikke, at der ville ske noget så drastisk som det, der indtraf her i starten af det nye år, da han afgik ved døden. Niels vil blive husket og savnet, ikke bare her i foreningen, men også i alle de foreninger og organisationer, hvor han havde sit virke gennem livet. Ære være hans minde!

Beretningen skal afrundes med den bemærkning, at endnu en gang har det været svært at overskue og samle et fyldestgørende billede af vore aktiviteter og gøremål. Også i år må jeg konkludere, at foreningen er i stadig udvikling og klar til at møde de mange nye udfordringer, 2009 vil bringe.